

Underlag för dialog

Vision

för Tierps kommun

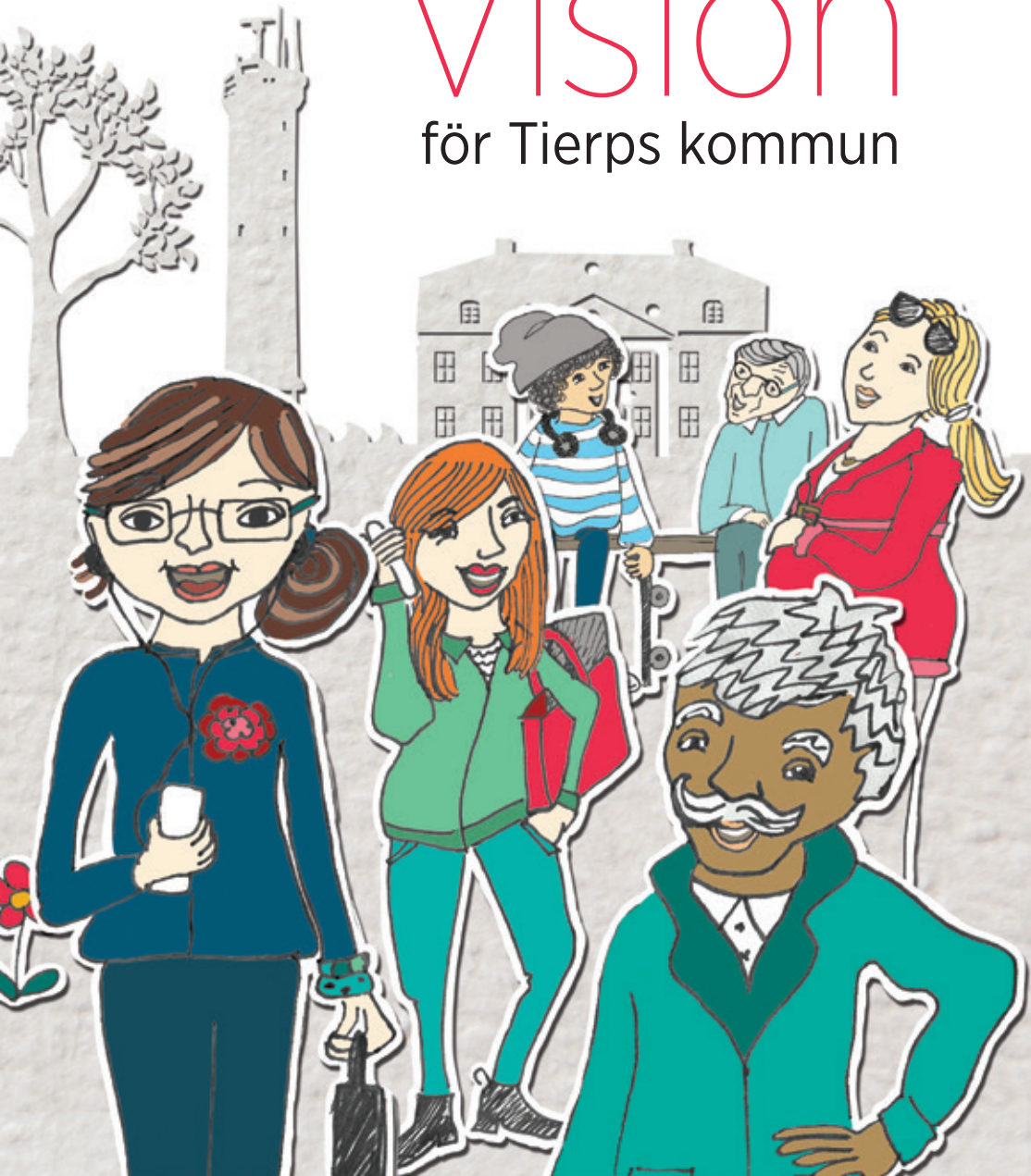

Illustration: Helena Holmquist, Häppi Design
Formgivning: Cecilia Eriksson, Cerif
Tryck: Strands Grafiska i Norden AB, 2015

Innehåll

- 04. **Grund för visionsdokumentet**
- 05. **Varför en vision?**
- 05. **Vem skapar framtiden?**
- 05. **Hur tar vi fram en vision?**
- 06. **Våra utmaningar**
- 07. **En tillbakablick från framtiden**
- 10. **Arenor för ett gott liv, lönsamma affärer och utveckling**
  - 10 Livsarena Tierp
  - 11 Affärsarena Tierp
  - 12 Utvecklingsarena Tierp
- 13. **Framtagande och förverkligande**
- 14. **Frågeställningar**

Visionsdokumentet har tagits fram utifrån de dialoger och det arbete som gjorts under de senaste åren.

Till grund för visionsdokumentet ligger:

01. Dialoger med invånare, företag, föreningar m fl som genomförts i arbetet med Bilden av Tierp, Bostadsförsörjningsplanen och Besöksnäringen. Dialog med kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare under ett visionsseminarium.
02. Öppna svar från webbenkät i Bilden av Tierp och resultaten från SCBs medborgarundersökningar.
03. Visionsdokumentet har också sin grund i kommunens översiktsplan 2010–2030 och alla de dialoger och analyser som låg till grund för den.
04. Övriga källor är politikens uppsatta mål och policys, t ex Policy för en hållbar utveckling, Rotarys och nu Tierps företagares ”Vision 10 000”, samt analyser som gjorts i samband med den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) – Uppländsk drivkraft 3.0.

Varför en vision?

Tierp, Sverige och världen står inför en ny tid. En tid som drivs av snabb utveckling, tekniska framsteg och hårdnande konkurrens. Kampen om nya företag, invånare och besökare pågår på alla plan, och påverkar alla. Även en liten kommun som Tierp, en av 290 kommuner i ett litet land i norra Europa.

I DENNA NYA TID krävs krafttag för att inte halka efter. Ingenting kommer av sig självt. Samhället utvecklas av de insatser, kompetenser och engagemang som finns i kommunen, hos dess invånare och företag.

Vart vill då Tierp? Vart vill vi som bor och verkar i Tierps kommun? Det var frågan när Tierp beslutade att ta fram en ny vision. En ny vision ska visa vägen, med start i nuläget och i ljuset av vad som sker i omvärlden. Den ska vara lockande, inkluderande och utmanande. Den ska föda kreativitet.

VISIONEN FÖR TIERPS KOMMUN är en gemensam kompassnål som visar vägen och ger riktning. Visionen omfattar hela det geografiska området vi känner som Tierp och alla dem som bor och verkar här. En tydlig vision utmärker Tierp i förhållande till andra kommuner. Visionen ger oss en tydlig riktning för alla kommande utvecklingsarbeten och mål.

Vem skapar framtiden?

Kommunens framtid byggs av dagens och morgondagens invånare. De bär tillsam-

mans med företagen, kommunen och föreningarna utvecklingen i egna händer. Det går att göra skillnad. Men det krävs gemensamt arbete. Mot gemensamma mål. Mot en vision.

Visionsarbetet styrs av kommunens demokratiskt valda politiker som har ansvar för att utveckla kommunen i en för invånarna önskvärd inriktning. Visionen ska vägleda kommunens insatser, men realiseras i samverkan med företagen, invånarna och föreningarna.

Kommunens handlingsutrymme att satsa och investera i välfärd hänger på ekonomin. Tierps kommun ska ha en ekonomi i balans och ett årligt överskott som möjliggör nödvändiga investeringar. En god ekonomi säkras av jobben. Skatteinträder är en förutsättning för att framtida behov och förväntningar på service ska kunna uppfyllas.

Hur tar vi fram en vision?

De senaste åren har mycket förändringsarbete pågått i kommunen. Många invånare, företag, organisationer och föreningar har av kommunen blivit inbjudna till dialogseminarier i olika frågor eller

fått tycka till på andra sätt. Det har också genomförts analyser inom olika områden. Vi har nu tagit tillvara all denna input och sammanställt det visionsdokument vi utgår ifrån i kommande dialoger.

FÖR NU BEHÖVS DET DIALOG! Vi behöver precisera visionen och tillsammans – invånare, företag, föreningar och kommun – slå fast vad som krävs för att komma dit.

Våra utmaningar

Tierps kommun behöver hantera en rad stora utmaningar inför framtiden. De har vuxit fram ur dagens situation i kommunen, och också påverkats av vad som sker i omvärlden. Löser vi dessa utmaningar är vi en god bit på väg.

- **Miljö- och klimatutmaningar** gör att utvecklingen måste bygga på hållbarhetens grund. Resurserna är ändliga och det mänskliga fotavtrycket är för närvarande större än vad jordklotet kan bära. Ett hållbart förhållningssätt och effektivt nyttjande av resurser måste vara ledstjärnan i alla beslut, på alla nivåer.

- Tierp behöver **inkludera alla** män och kvinnor i utvecklingen, genom fler som arbetar och färre som halkar efter från tidig ålder. Alla ska med.

- Företagen i Tierps kommun behöver stärka sin **konkurrenskraft** i globalt perspektiv, genom ökad innovationsförmåga och bättre kompetensförsörjning. Samspellet mellan kommun och näringsliv behöver öka.

- Åldrande befolkning och ökade krav på moderna **välfrädlösningar** utifrån individuella preferenser måste säkras genom god kommunal ekonomi och innovativa lösningar på viktiga välfärdstjänster.

- Ökad konkurrens mellan kommuner och regioner i Europa om kompetens, etableringar och besökare ökar behovet av **profilering** av ett unikt, attraktivt och särskiljande erbjudande.

- De mjuka faktorerna, såsom förskola, skola, kultur och fritid, blir allt viktigare för människors val av boendeort. Tierps kommun behöver eftersträva och åstadkomma ett generellt kvalitetslyft på alla plan i den erbjudna servicen och undanröja brister i **grundläggande basfunktioner**. Tillgången till service i kommunens olika delar behöver särskilt uppmärksammas. *

Tierps kommun ”
behöver hantera en
rad stora utmaningar
inför framtiden.

En tillbakablick från framtiden

År 2030 beskrivs vår utveckling så här

Tierp blomstrar och alla pratar om vår unika "Tierpstid" som andas både harmoni och puls! Vi har lyckats med resan att förena landsbygdens lugn med det urbana storstadslivets fördelar för både företag och befolkning. Men hur startade det, när såddes fröet?

DET VAR I BÖRJAN av 2000-talet som det började hända något i Tierp. Då blev det på riktigt. Förändringens vindar blåste in. Tierp började ta del av den snabba utveckling som kännetecknat Stockholm–Uppsala sedan några år. Konkret märktes det i den nya motorvägen, ett av landets största infrastrukturprojekt någonsin. Med Upptåget och två spår förbi Skutskär kom tätare turer mot Gävle i norr och Uppsala–Arlanda och Stockholm i söder. Tierp blev allt mer en del av den växande huvudstadsregionen. Jobben blev fler. Invånarna likaså.

UNDER SAMMA PERIOD införde Tierp ett helt nytt sätt att organisera den kommu-

nala förvaltningen. En innovativ lösning som satte medborgarna och servicen i centrum. En nybyggaranda slog rot. Insikten om att framtiden låg i viljan att förändras, att ompröva och söka ständiga förbättringar växte fram.

PÅ 2010-TALET visade Tierp att den verkliga var möjligheternas kommun. Samarbetet mellan kommun och entreprenörer omvandlade på rekordsnabb tid det gamla flygfältet till Tierp Arena. Arenan satte kommunen på den motorintresserade omvärldens karta. En unik profil för Tierp tog sin början. Andra entreprenörer och ökat lokalt engagemang från medborgarna bidrog till att flera mindre orter fick ett uppsving. Mest uppmärksammat blev Karlholms omvandling från industriort till attraktivt, kustnära lokalsamhälle med besöksnäring som bas.

TIERP DROG NYTTA AV att kommunen alltid varit mycket internationellt orienterad, allt sedan historisk tid. Tierp har stått vagga för flera avgörande epoker i Sveriges historia. Ingen annan plats i Sverige har gett namn åt en egen tidsålder – Vendeltid. I 250 år varade den, innan vikingatiden tog vid.

I VALLONBRUKEN LADES grunden till flera framgångsrika industriföretag. En bra bit in på 2000-talet utgör de fortfarande ryggraden i den lokala arbetsmarknaden och regionala ekonomin. Dessa företag verkar på den globala arenan och de villkor som sätts där. Så småningom började även nya, mindre industrier flytta

Äldreboende

Restauranger

Skolor

Hem

Arbete

Förstag

ut från storstädernas dyra lägen till Tierp. Möjligheten att rekrytera rätt personal blev den stora konkurrensfördelen.

ETT KUNSKAPSLYFT och ökade satsningar på skolan fick fler pojkar att förkovra sig i utbildning och fler flickor att välja yrken med teknikinriktning. Höjd utbildningsnivå och mer jämställda val till utbildning och arbete gav en ordentlig skjuts i framväxten av nya jobb.

BESÖKSNÄRINGEN FICK ETT uppsving genom att fler besökare lockades till nya äventyr och upplevelser i Tierp. Attraktiva besöksmål etablerades och vid E4:an växte ett välkomnande besökscentrum fram. De natursköna områdena längs kusten upptäcktes på riktigt och fler bostäder uppfördes. Hela bygden stod för ett gott bemötande och en övertygelse om att värdskapet och det personliga mötet skapade minnen för livet bland besökarna.

TIERP KUNDE UTVECKLAS som en sammanhållen kommun och utvecklas hållbart. Köpingen växte, med fler bostäder, utökad service och en tilltalande stadsbild i anslutning till stationen. Tillgängligheten till landsbygden förstärktes av bättre digitala kommunikationer. Mindre orter som Skärplinge, Hällnäs, Tobo, Örbyhus, Månkarbo och Söderfors fick möjlighet att stå på egna ben och samtidigt dra nytta av köpingens dragningskraft. Gränslösheten blev ett begrepp. Den som bor i Tierp befinner sig på samma gång i Stockholm, Uppsala, Arlanda och Roslagen.

NÄR VI BLICKAR TILLBAKA på vad som hänt med Tierp sedan början av 2000-talet är bilden klar. Tierp lyckades med resan att förena landsbygdens lugn med tillgång till det urbana storstadslivets fördelar för både företag och befolkning. Tierp har blivit en attraktiv kommun för de människor, företag och aktiviteter som söker just denna balans. Vi erbjuder tid för utveckling och ett gott liv – Tierpstid. ✨

Tierp förenar landsbygdens trygghet med storstadslivets fördelar, mellan Uppsala och Gävle.

Tierp är möjligheternas kommun, en attraktiv plats för människor och företag som söker balans i tillvaron.

Vi erbjuder tid för utveckling och ett gott liv – Tierpstid.

Vi har lyckats med resan att förena landsbygdens lugn med det urbana storstadslivets fördelar för både företag och befolkning. ”

Arenor för ett gott liv, lönsamma affärer och utveckling

Visionen kan konkretiseras i tre vägledande inriktningar som handlar om ett gott liv för människorna, lönsamma affärer för företagen och utveckling av vårt geografiska område. Vi kallar dessa våra tre arenor – *Livsarena*, *Affärsarena* och *Utvecklingsarena*. Inom var och en av dessa tre arenor tar vi tillsammans fram en plan för hur vi ska göra.

Livsarena Tierp

I Tierp har vi stora ambitioner med vårt samhälle. Tierp ska vara en kommun att räkna med. En kommun att upptäcka. Att växa upp i. Att bo i. Och leva ett rikt liv i.

FÖRÄLDRAR SKA KÄNNA sig trygga och veta att deras barn får bästa möjliga start i livet i Tierp. Förskola och skola ska hålla högsta kvalitet och varje elev ska ges förutsättningar till en fast förankring i vuxenlivet. Ungdomar måste klara minst gymnasieutbildning. Integrationen av nyanlända måste förbättras. Ökad delaktighet och inkludering är kommunens sammanhållande kitt.

PÅ ÄLDERNES HÖST ska invånarna i Tierp erbjudas ett rikt liv och god omsorg som möter upp de individuella önskemålen.

I TIERP FINNS en stark lokal identitet. Människor som lever och verkar i Tierps

kommun ska känna stolthet över och vara trygga i sin hemkommun. Tierp är ett småskaligt samhälle som erbjuder invånarna både storstadens tempo och småstadens lugn, med prisvärt boende.

HELA KOMMUNEN måste utvecklas i takt med omvärlden, men också tillvarata det som är kulturellt och historiskt förankrat. I den lokala identiteten ingår det geografiska läget, goda kommunikationer, ett brett och omfattande föreningsliv, starka natur- och kulturvärden och närhet till allt.

UTBYGGDA KOLLEKTIVA TRANSPORTER, gång- och cykelvägar, goda bytespunkter mellan trafikslag och utbyggd digital infrastruktur gör att hela Tierp kan leva. Det ska vara möjligt att driva företag, studera på distans, växa upp och bo i alla delar av Tierps kommun.

”Tierp behöver **inkludera alla** män och kvinnor i utvecklingen, genom fler som arbetar och färre som halkar efter från tidig ålder. Alla ska med.

Åldrande befolkning och ökade krav på moderna **välfrädlösningar** utifrån individuella preferenser måste säkras genom god kommunal ekonomi och innovativa lösningar på viktiga välfärdstjänster.

De mjuka faktorerna, såsom förskola, skola, kultur och fritid, blir allt viktigare för människors val av boendeort. Tierps kommun behöver eftersträva och åstadkomma ett generellt kvalitetslyft på alla plan i den erbjudna servicen och undanröja brister i **grundläggande basfunktioner**. Tillgången till service i kommunens olika delar behöver särskilt uppmärksammas.”

Affärsarena Tierp

Tierp ligger mitt i en av Europas mest attraktiva storstads- och kunskapsregioner. Tillväxten i Gävle och Uppsala skapar möjligheter för kommunen att växa och blomstra. Närheten till dessa städer och Stockholm ger invånarna tillgång till över en miljon arbetstillfällen. Med 60

minuter till Arlanda är steget ut i världen kort. Tillgängligheten och kommunikationerna är utmärkta.

TIERP HAR VUXIT fram ur en stark bruks- och industritradition, med flera världsledande företag som fortfarande dominerar näringslivet. Tierp ska vara en exceptionell god värdkommun för redan etablerade företag. De flesta nya jobben uppstår dock i nystartade små och medelstora företag, ofta inom tjänstesektorn. Därför ska Tierp stödja framväxten av nya företag och bidra till en stark entreprenörsanda.

GRUNDEN FÖR DETTA läggs genom ett ledande företagsklimat med kundservice, effektiv hantering och gott bemötande. Varje anställd i Tierps kommun ska ha som utgångspunkt att ge bästa möjliga service till sina kunder, oavsett om det gäller skola, företagsservice, omsorg eller myndighetsutövning.

SATSNINGARNA PÅ ENTREPRENÖRSKAP och kreativitet börjar redan i skolan. Samarbetet mellan arbetsliv och skola behövs för att dels förbereda ungdomar inför arbetslivet, dels säkra kompetensförsörjningen. Det gäller både inom näringslivet och inom offentligt finansierade välfärdstjänster.

ETT BESÖK I TIERP ska ge minnesvärda upplevelser för livet. En besöksnäring baserad på äventyr kan växa fram med motorsport som dragplåster, toppat med fallskärmshoppning, dykning, cykelleder och ekoturism. Allt inramat i attraktiva natur- och kulturmiljöer och en historisk fond skapad av vikingar med förfäder och invandrade valloner.

”Företagen i Tierps kommun behöver stärka sin **konkurrenskraft** i globalt perspektiv, genom ökad innovationsförmåga och bättre kompetensförsörjning. Samspelet mellan kommun och näringsliv behöver öka.

Ökad konkurrens mellan kommuner och regioner i Europa om kompetens, etableringar och besökare ökar behovet av **profilering** av ett unik, attraktivt och särskiljande erbjudande.”

Utvecklingsarena Tierp

Tierps utveckling vilar på hållbarhetens grund. Varje beslut ska vägas mot dess påverkan på den ekonomiska, ekologiska och sociala utvecklingen. Alla kommuninvånare ska erbjudas ett gott liv, samtidigt som kommunen ser till att även kommande generationer ges den möjligheten.

TIERP SIKTAR PÅ att öka sin befolkning. Det krävs för att trygga den kommunala ekonomin och klara växande behov av omsorg och service. En befolkningsökning på en procent per år, motsvarande 200 invånare, eftersträvas. Med den tillväxttakten passerar Tierps kommun 23 000 invånare år 2030. Detta skapar underlag för fler företag, fler arbetstillfällen och bättre offentlig och kommersiell service.

FLER INVÅNARE FORDRAR fler bostäder, som tillgodoser invånarnas behov i olika livsskedan. Den fysiska översiktsplaneringen har stor betydelse för kommunens utveckling som boende- och etableringsort.

BEBYGGELSE I STATIONSNÄRA lägen kring Tobo, Örbyhus, Tierp och Mehedeby, ger god tillgänglighet till en stor arbetsmarknad och kan locka till sig välutbildade invånare. Olika former av livsstilsboende kan prövas för att nå nya invånare med utgångspunkt från deras fritidssintressen och livspreferenser.

MED SNABBA KOMMUNIKATIONER som kortar restider till Uppsala och Gävle

har Tierp även goda förutsättningar att attrahera företagsetableringar som söker platser med god balans mellan kostnader och nytta i val av lokalisering.

LÅNGS KUSTEN OCH på landsbygden, samt i flera av kommunens mindre orter, finns attraktiva boendemiljöer och närhet till natur och rekreation på armlängds avstånd från storstadens utbud och puls. ❀

”Miljö- och klimatutmaningar gör att utvecklingen måste bygga på hållbarhetens grund. Resurserna är ändliga och det mänskliga fotavtrycket är för närvarande större än vad jordklotet kan bära. Ett hållbart förhållningssätt och effektivt nyttjande av resurser måste vara ledstjärnan i alla beslut, på alla nivåer.

De mjuka faktorerna, såsom förskola, skola, kultur och fritid, blir allt viktigare för människors val av boendeort. Tierps kommun behöver eftersträva och åstadkomma ett generellt kvalitetslyft på alla plan i den erbjudna servicen och undanröja brister i **grundläggande basfunktioner**. Tillgången till service i kommunens olika delar behöver särskilt uppmärksammas.”

**Bebyggelse i stations-
nära lägen kring Tobo,
Örbyhus, Tierp och Mehedeby,
ger god tillgänglighet till en
stor arbetsmarknad [...]**

Framtagande och förverkli- gande

Visionen ska vara vägledande för kommunen, inspirerande för invånarna, lockande för näringslivet och positionerande mot omvärlden.

KOMMUNEN, FÖRETAGEN, INVÄNARNA och föreningarna – tillsammans förverkligar vi visionen, men hur? Vad är viktigt att satsa på och vilka frågor är viktiga att lösa? Vad ska vi konkret göra för att nå dit vi vill?

DEMOKRATIBEREDNINGEN genomför bland annat flera dialogkaféer och har en öppen webbenkät. För att fånga upp barnens och ungdomarnas idéer gör vi speciella insatser. ❀

I första hand ställer vi dessa frågor i dialogerna.

Beskrivningen ”Tillbakablick från framtiden”

- ✓ Överensstämmer bilden med din framtidsbild? Om inte beskriv varför.

Arenorna

Livsarenan – omfattar ett rikt liv, identitet, stolthet och att hela kommunen lever. Det handlar om en bra start i livet, trygghet, bra ålderdom, kommunikationer och tillgänglighet, våra rötter i historien, vår geografi och kultur.

- ✓ Vad är viktigast för dig?
- ✓ Beskriv en liten handling/åtgärd vi kan göra just nu som skulle bidra? Vad skulle en större och modigare handling/åtgärd vara?

Affärsarenan – omfattar vår närhet till världen, att vi har en bra grogrund för företag och att vi är intressanta och lockande. Det handlar om att vara en god värdkommun för företagande, entreprenörskap, service och kompetens. Det handlar också om upplevelser och äventyr, historia och rötter, natur och hav.

- ✓ Vad är viktigast för dig?
- ✓ Vad gör oss attraktiva?
- ✓ Beskriv en liten handling/åtgärd vi kan göra just nu som skulle bidra? Vad skulle en större och modigare handling/åtgärd vara?

Utvecklingsarenan – omfattar fler invånare och en hållbarhet för kommande generationer. Det handlar om bostäder och boendemiljöer, tillgänglighet, service och miljömedveten utveckling.

- ✓ Vad är viktigast för dig?
- ✓ Hur tillgodoser vi en hållbar utveckling när vi blir fler?
- ✓ Beskriv en liten handling/åtgärd vi kan göra just nu som skulle bidra? Vad skulle en större och modigare handling/åtgärd vara?

Visionen som helhet

- ✓ Är det något du saknar i visionen, i så fall vad?
- ✓ Vad tycker du är speciellt bra med visionen? ❁

På www.tierps.se/vision hittar du mer om arbetet med att ta fram en ny vision. Där hittar du också tiderna för dialogkaféerna.

En webbenkät ligger öppen fram till mitten av april. Svara gärna på den.

